

nationale buurkracht monitor 2023

samenwerking bewoners
en gemeenten binnen
de energietransitie

buur
kracht.

Colofon

Op 13 april 2023 is de **nationale buurkracht monitor** aangeboden aan Minister voor Klimaat en Energie Rob Jetten tijdens het Buurkracht evenement 'Samen sterk met buurkracht'.

Dit is een onderzoek van Buurkracht uitgevoerd door Djoera Eerland van Buurkracht in samenwerking met Niels Götz van 5plus1 en Tammo Ter Hark van Respondage.

Vormgeving

Haagsblauw - concept + vormgeving
Den Haag

Print

De Resolutie
Rijswijk

april 2023

De energietransitie
is naast een
technische, vooral
een sociale en
organisatorische
transitie.

voorwoord

Met veel trots presenteren we de 1e editie van de **nationale buurkracht monitor** waarin het vertrouwen en de mate van samenwerking tussen bewonersinitiatieven en gemeenten gepeild is.

De tijd dat de overheid - met vaak de beste bedoelingen - voor de Nederlanders bepaalde wat er ging gebeuren is voorbij. Dat laten verschillende dossiers zoals stikstof en energietransitie zien. Samenwerking tussen overheid en bewoners is fundamenteel geworden, een soort van polderen 2.0. Bestuurders vinden dat ze al snel maatschappelijk draagvlak creëren door bijvoorbeeld informeren. Bewoners die zich actief willen inzetten zien dit anders en voelen zich dan niet gehoord. Voor bewoners betekent dit dat ze niet alleen vanaf de zijlijn moeten toekijken of commentaar leveren maar ook zelf actie ondernemen. Doe je dit samen dan is de kans van slagen het grootst. Dit vergt organisatiekracht en saamhorigheid.

Deze peiling geeft goed aan dat de basis er is, maar broos lijkt. Immers: 'vertrouwen komt te voet en gaat te paard'. Goede intenties en vooral noeste arbeid zijn nodig om het vertrouwen en daarmee de samenwerking te laten groeien.

Buurkracht ondersteunt al bijna 10 jaar bewonersinitiatieven en verbindt bewoners en overheden met elkaar. We zien het onderlinge vertrouwen gelukkig op meerdere plekken groeien. En we merken dat we op een kantelpunt beginnen te raken. Zowel politiek, bestuurlijk als bij bewoners nemen nut, noodzaak en activiteiten zienderogen toe. Mooi om te zien. We houden de resultaten via de monitor in de gaten. En dragen daar waar we kunnen ook graag ons steentje bij.

Roel Woudstra, algemeen directeur Buurkracht

inhoud

inleiding	5
overall waardering	6
aspecten van de samenwerking	8
conclusies en aanbeveling	15

buur

kracht!

inleiding

Actieve buurtbewoners en hun ‘kracht van de buurt’ spelen een onmisbare rol bij het slagen van de energietransitie.

Want hun betrokkenheid:

- Leidt tot betere plannen omdat de input komt van mensen die daadwerkelijk wonen en leven in de wijk en weten wat er echt nodig is
- Zorgt ervoor dat meer mensen gaan meedoen en stappen zetten om te verduurzamen
- Versnelt het proces (je voorkomt in veel gevallen eindeloze procedures tot aan de Raad van State toe)
- Helpt vertrouwen tussen overheid en bewoners te herstellen, door ruimte te bieden voor dialoog en invloed
- Creëert mede-stand(ers) door samen plannen te maken, in plaats van weerstand door plannen door te drukken

Dat onderschrijft ook het Plan Bureau voor de Leefomgeving (PBL) in hun in maart 2023 verschenen publicatie ‘Betrokken burgers – onmisbaar voor een toekomstbestendige leefomgeving’: *‘Meer dan ooit is duidelijk dat het zonder burgerbetrokkenheid niet gaat lukken. Beleid wordt inhoudelijk beter van burgerbetrokkenheid en burgerbetrokkenheid is essentieel voor de ontwikkeling van rechtvaardig en legitiem beleid’.*

Naast het belang van burgerparticipatie is de rol van de gemeente zelf cruciaal: zij is aangewezen als regisseur van de energietransitie in de buurten, wijken, dorpen en steden in Nederland.

Gemeente en actieve bewoners hebben elkaar dus hard nodig. Maar hoe staat het op dit moment met hun samenwerking in de energietransitie?

In maart 2023 vroegen we gemeenteambtenaren en actieve bewoners in heel Nederland hoe zij aankijken tegen hun samenwerking in de energietransitie. 175 actieve bewoners en 70 gemeenteambtenaren vulden de vragenlijst in. De vragenlijsten vormen een spiegel van elkaar: bewoners en gemeenten beantwoordden dezelfde vragen zodat de antwoorden ook vergeleken kunnen worden. Het resultaat is een aardig inblikje in de ‘stand van het land’ en de verschillen in beoordeling van de samenwerking door gemeenten en bewoners. Bovendien wordt zichtbaar hoe de samenwerking verder kan verbeteren.

**“Alleen SAMEN
kun je dingen in
beweging zetten”
een bewoner**

overall waardering

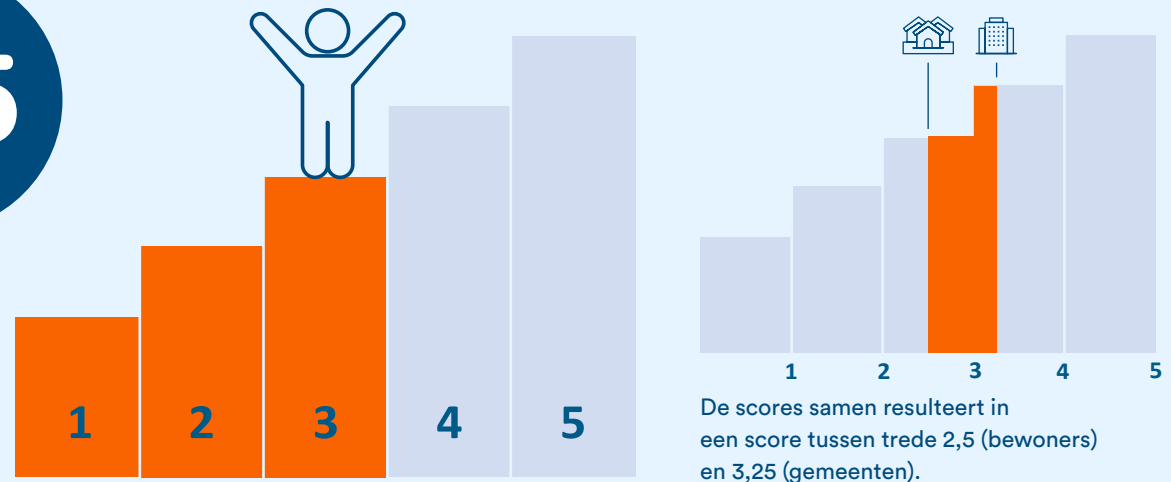
6,5

De (spontane) overall waardering voor de samenwerking krijgt als rapportcijfer een zuinige voldoende: 6,5 op een schaal van 0 tot 10. De score van gemeente en bewoners liggen op deze vraag vrij dicht bij elkaar. Gemeenteambtenaren (n=70) geven een 6,7 bewoners (n=175) een 6,4.

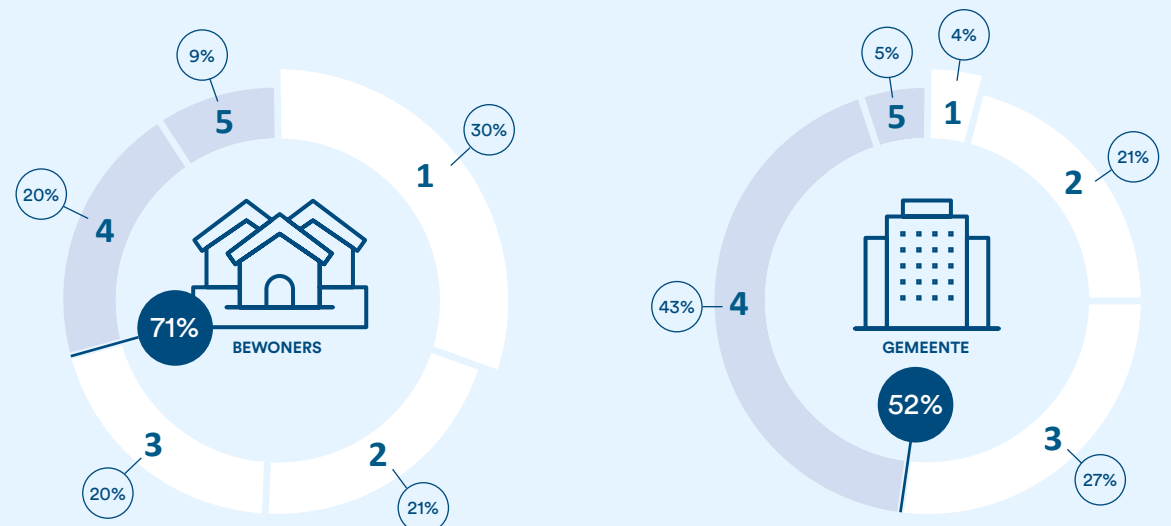
Na het invullen van de vragenlijst ontvingen alle respondenten een persoonlijk rapport met daarin de score van hun samenwerking, vertaald naar een trede op de samenwerkingsladder. De tredes op de samenwerkingsladder lopen van 1 tot en met 5:

Trede 1 – ontkenning
Trede 2 – eerste stappen gezet
Trede 3 – basis is gelegd
Trede 4 – belangrijkste zaken op orde
Trede 5 – voorbeeld voor anderen

Als we naar het totaal van de scores kijken, zien we dat bewoners gemiddeld trede 2,5 scoren en gemeenten 3,25.

Ruim 70% van de bewoners scoort een trede 3 of lager en maar liefst 30% scoort trede 1. Bij gemeente scoort ruim 50% trede 3 of lager, maar slechts 4% trede 1. Dat is in lijn met het rapportcijfer dat bewoners en gemeenten gaven als overall waardering, waarin gemeenten iets positiever waren. En laat tegelijk zien dat de samenwerking nog moet en kan groeien, want deze zit in tussen 'eerste stappen gezet' en 'de basis is gelegd'.

Er ontstaat een beeld dat het *belang* van samenwerken goed is doorgedrongen en er ook wat structuren en ondersteuning voor zijn ingericht. Maar ook dat de *relatie* en het vertrouwen nog moeten groeien. Meer daarover in het volgende hoofdstuk als we inzoomen op de aspecten van de samenwerking.

Richten we onze blik vervolgens op de toekomst en kijken we naar de antwoorden op de vraag: 'hoe zie je de samenwerking in de toekomst ontwikkelen?', dan ziet de toekomst er hoopvol en positief uit. **Driekwart van de bewoners ziet de samenwerking beter worden in de toekomst. Gemeenten zien het zonniger in: 90% is positief.** Een bloemlezing uit de antwoorden om dit te illustreren.

“Het is voor de gemeente wennen ons als partner te beschouwen en voor ons een uitdaging die rol waar te maken”

een bewoner

Hoe zie je de samenwerking in toekomst ontwikkelen?

Gemeente

‘Buurten nemen het initiatief en de gemeente ondersteunt en faciliteert het proces.’

‘Als een doorlopende zoektocht naar optimaal samenwerken en verkennen op welke gebieden de gemeenschap en de gemeente gezamenlijk verdere stappen kunnen zetten.’

‘Wij zijn er ons van bewust dat het slagen van de energietransitie afhangt van de mate waarin wij onze inwoners actief betrekken bij de oplossingen.’

Maar ook:

‘Lastiger, want dan gaat het van analyse en maken van plannen naar maken van keuzes, verdeling van budgetten en uitvoering.’

‘Moeizaam, al vaker geprobeerd maar inwoners zien de nieuwe ontwikkelingen nog niet zo zitten.’

Bewoners

‘Deze zal intensiveren. De gemeente kan alleen de taken niet aan. In de samenleving zit veel meer kennis dan bij de gemeente.’

‘Het is onze intentie die te versterken, het is voor de gemeente wennen ons als partner te beschouwen en voor ons een uitdaging die rol waar te maken.’

‘Meer samen aan de slag aan het begin van een beleid of plan. Meer in onderling overleg dan overdragen op bewoners en meer inbreng van buiten/bewoners naar de medewerkers van de gemeente.’

Maar ook:

‘Heb er een hard hoofd in dat de gemeente bereid is om echt stappen te maken.’

‘In onze gemeente is nog geen duidelijke visie ontwikkeld. Men blijft sterk hangen op signalen en ondersteuning vanuit de rijksoverheid, samenwerken met burgers wordt als risicovol beschouwd, hopelijk gaat het vertrouwen over en weer groeien in de toekomst.’

aspecten van de samenwerking

Bij de overall waardering liepen de scores van gemeenten en bewoners niet zo gek veel uiteen. Als je inzoomt en specifieke aspecten van de samenwerking bevraagt, ontstaat er een heel ander beeld. Gemeenten zijn vaak veel positiever dan bewoners. Beide blijven zuinige scores geven en bewoners geven zelfs scores die maar minimaal boven de 5 uitkomen.

Samenwerken hoog in het vaandel en doorpakken!?

Actieve bewoners zijn onmisbaar voor het laten slagen van de energietransitie schreven we al. Maar mogen ze ook echt meedoen? Of blijft het vooral bij informeren van bewoners?

Met andere woorden is er een visie en bestuurlijk mandaat voor het samen met bewoners maken van beleid en plannen? Want: 'Een duidelijke visie vanuit het bestuur van de gemeente en de politiek om werk te maken van goede samenwerking met en faciliteren van initiatieven helpt om ambtenaren legitimiteit en stimulatie te geven'. (Spekkink, Nederhand, Van Meerkerk, oktober 2022). En: 'Het is essentieel om participatie beter in te bedden in politiek-bestuurlijke processen en te zorgen voor bestuurlijk commitment vooraf'. (PBL, maart 2023)

In de antwoorden op deze vragen zien we grote verschillen tussen de mate waarin de gemeente dit denkt geregeld te hebben en hoe dat door bewoners wordt ervaren. **Bewoners geven een magere 5,2** op een schaal van 0-10. **Gemeenten geven met een 7,2 een 2 punten hogere score.**

Mee kunnen doen

Naast mee mogen doen, is mee kunnen doen ook belangrijk. Overheden kunnen burgerinitiatieven faciliteren door ze met middelen, ruimte en expertise te ondersteunen, en het makkelijker te maken om een ingang te vinden bij de overheid, bijvoorbeeld door het bieden van één loket. (PBL, maart 2023). In dit kader spreekt men ook steeds vaker over het opgroei- en ontwikkelrecht voor initiatieven. Bovendien gaat warmte -en energietransitie een complex en langdurig traject te worden. Om een lange periode succesvol samen te kunnen werken is een goede organisatie en structurele ondersteuning nodig. Zo kunnen bewonersinitiatieven groeien en uiteindelijk op eigen benen staan.

De ondersteuning is in **slechts een kwart** (●+●) van de gevallen structureel, geven zowel bewoners als gemeenten aan.

30%

We geven informatie over energiebesparen en subsidies op onze website

28%

We bieden een contactpersoon die initiatieven met raad en daad bijstaat

16%

We geven eenmalig een financiële bijdrage

11%

We geven een structurele financiële bijdrage

15%

We helpen financieel, materieel en met uren/ambtelijke ondersteuning om te professionaliseren en een verdienmodel te bouwen zodat bewonersinitiatieven hun eigen broek kunnen ophouden op termijn

32%

De gemeente geeft informatie over energie en subsidies op hun website

25%

We hebben een contactpersoon die ons met raad en daad bijstaat

17%

We hebben eenmalig een financiële bijdrage gekregen

16%

We krijgen structureel een financiële bijdrage

10%

De gemeente helpt ons financieel, materieel en met uren/ambtelijke ondersteuning om te professionaliseren en een verdienmodel te bouwen zodat we onze eigen broek kunnen ophouden op termijn

“Burgers voeden de gemeenten en nemen het initiatief. Nu ligt regie bij gemeenten en worden buurtbewoners gebruikt om doelen te halen.”

een actieve bewoner

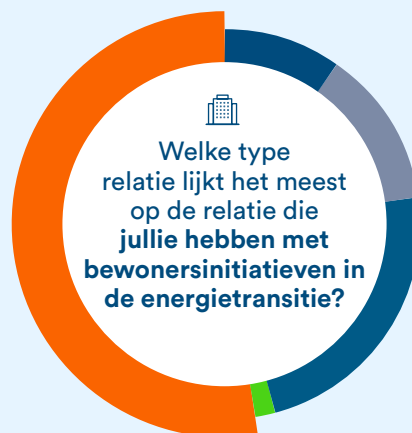

Samen leren in een gelijkwaardig partnerschap

De energietransitie is omgeven met veel onzekerheid, zoals over de juiste aanpak en de rol die verschillende partijen in die aanpakken kunnen spelen. Dit vergt een samenwerking in een volwaardig partnerschap waarin je samen vernieuwend bezig durft te zijn, durft te experimenteren en samen een leerproces aangaat. (Spekkink, Nederhand, Van Meerkerk, oktober 2022)

Ook hier zijn gemeenten een stuk positiever over samen vernieuwend bezig zijn en leren. Bewoners zien nog weinig lef en moed aan de kant van hun gemeente. **Gemeenten geven hier een 7,5 en bewoners een 5,3.** Dat is weer ruim twee punten verschil.

Als we vragen naar het type relatie zien we die verschillen duidelijk terug. **Meer dan de helft** (●) van de gemeenten vindt dat er al een volwaardig partnerschap is, tegen **een kwart** (●) van de bewonersinitiatieven.

10%

We hebben een afstandelijke relatie

13%

Onafhankelijk. We streven er naar bewonersinitiatieven zoveel mogelijk zonder onze steun te ontwikkelen en te laten voortbestaan

23%

Relatietype 'overheidssteun'. We geven financiële en/ of materiële steun. Zonder deze steun zouden ze waarschijnlijk niet bestaan

2%

Als een opdrachtgever – opdrachtnemer relatie. We hebben een contract afgesloten met bewonersinitiatieven voor het uitvoeren van bepaalde diensten. We betalen hiervoor en zijn formeel opdrachtgever

52%

Als een partnerschap waarin we als min of meer gelijkwaardige partners gezamenlijke doelen nastreven die we ook expliciet hebben uitgesproken. We zijn hierin samen aan het leren omdat veel nog onduidelijk is

18%

We hebben een afstandelijke relatie

20%

Onafhankelijk. We streven er naar onze projecten zoveel mogelijk zonder externe steun te ontwikkelen en te laten voortbestaan

34%

Relatietype 'overheidssteun'. We krijgen financiële en/of materiële steun. Zonder deze steun zouden we onze activiteiten niet (volledig) kunnen doen

3%

Als een opdrachtgever – opdrachtnemer relatie. We hebben een contract afgesloten met de gemeente voor het uitvoeren van bepaalde diensten. De gemeente betaalt hiervoor en is formeel opdrachtgever

25%

Als een partnerschap waarin we als min of meer gelijkwaardige partners gezamenlijke doelen nastreven die we ook expliciet hebben uitgesproken. We zijn hierin samen aan het leren omdat veel nog onduidelijk is

“Ik denk dat we minder
snel nee moeten zeggen
maar vooral samen moeten
kijken naar wat er dan wel
mogelijk is om stappen te
zetten voor een initiatief.”

een gemeente

Proactief en vroeg betrekken

In de concept ‘Kabinetsvisie burgerbetrokkenheid bij de energietransitie’ staat het prachtig beschreven: ‘Het principe dat mensen al voor het moment dat concrete plannen voorliggen betrokken zijn, staat ook aan de basis van de Omgevingswet. Dat betekent dat de burger vroeg in het proces mee moet kunnen denken of mee moet kunnen doen. We willen een omslag maken van participatie die de bal bij de burger legt (‘kom maar langs als je mee wilt praten’) naar een vorm van participatie waarbij overheden het gesprek actief aangaan’.

In allerlei literatuur en onderzoeken wordt het belang van een uitnodigende, proactieve overheid gestaafd, evenals het belang van vroegtijdig betrekken bij het maken van plannen zodat er mee vormgegeven kan worden en invloed uitgeoefend kan worden door bewoners.

Ook hier valt nog (flink) wat te winnen. **Bewoners geven op dit belangrijke aspect zelfs een score onder de 5. Gemeenten denken dit een stuk beter te doen en geven een 6,4.**

Doelen, activiteiten en rolverdeling vastleggen

Onder andere uit onderzoek van de Participatiecoalitie (De zoektocht naar volwaardig samenwerken in de warmtetransitie, april 2022) blijkt dat het vastleggen van doelen, activiteiten en rolverdeling tussen gemeente en bewoners(initiatieven) een duidelijk positief effect heeft op de samenwerking en acceptatie van uitkomsten.

Helaas laten de uitkomsten zien dat dit nog maar beperkt gebeurt. **Zowel gemeenten als bewoners geven hier lage scores en er is ook weinig onderling verschil (5,5 respectievelijk 4,8).** Ook bij andere vragen naar wat meer zichtbare, feitelijke zaken zien we dat het verschil in scores tussen gemeenten en bewoners klein is. De (minder feitelijke) ervaring en beleving van de samenwerking is wel duidelijk minder positief voor bewoners als voor de gemeenten.

Hoopgevend is wel dat er op veel plekken vaste contactpersonen aan het ontstaan zijn waarmee een relatie opgebouwd wordt. (●+●+●)

11%

We zorgen dat er een contactpersoon is

30%

We zorgen dat er een vast contactpersoon is die de opdracht heeft een langdurige relatie met bewonersinitiatieven op te bouwen

19%

Er is een faciliterend coördinatiepunt /loket binnen de gemeente met vertegenwoordigers van verschillende afdelingen waar bewonersinitiatieven besproken en ondersteund worden

29%

We bieden een vast contactpersoon die intern bij de gemeente andere afdelingen betreft

11%

We bieden een vast contactpersoon die ook een aantal uren meewerkt bij de initiatieven

33%

We hebben een contactpersoon bij de gemeente

22%

We hebben een vast contactpersoon bij de gemeente waarmee we een langdurige relatie opbouwen

14%

Er is een faciliterend coördinatiepunt /loket binnen de gemeente met vertegenwoordigers van verschillende afdelingen waar bewonersinitiatieven besproken en ondersteund worden

28%

We hebben een vast contactpersoon die intern bij de gemeente andere afdelingen betreft

3%

We hebben een vast contactpersoon bij de gemeente die een aantal uren per week werk voor ons initiatief doet

“Bewoners meer in hun kracht zetten. Maar de besluiten liggen bij de Raad en daar kunnen we niets aan doen. Raad bepaalt.”
een gemeente

Invloed kunnen hebben

Meepraten over de warmte- en energietransitie is belangrijk. Maar uiteindelijk gaat het erom dat bewoners mee willen en kunnen doen. En de kans dat dit lukt is veel groter als het democratisch proces niet vóór, maar mét bewoners wordt ingericht. Dan moet er wel ruimte zijn om ideeën, plannen en beleid samen vorm te geven en medezeggenschap te hebben. Als alles is dichtgetimmerd en er - bij wijze van spreken - alleen nog maar getekend kan worden bij het kruisje, is participatie zelfs schadelijk voor de inzet en vertrouwen van bewoners in de overheid. Illustratief is in dit verband het advies van een commissie onder leiding van de toenmalige commissaris van de Koning in Noord-Brabant Wim van den Donk aan de VNG in 2016 over hoe de meervoudige democratie op lokaal niveau te versterken: Aan de ene kant stimuleren veel gemeenten het nemen van initiatief en willen ze ook graag ondersteuning bieden. *Aan de andere kant behoudt de lokale overheid zich vaak het recht voor om zelf te bepalen welke publieke waarden belangrijk zijn ... Het vormgeven aan checks and balances en het organiseren van (maatschappelijke) tegenkracht tegenover een krachtig bestuur zijn van grote waarde.*

We zien bij de beantwoording van de vraag over het ‘mogen meebeslissen over plannen die de eigen buurt aangaan’ dan ook flinke verschillen tussen gemeenten (6,7) en bewoners (5,4). Op dit belangrijke punt voor een goede samenwerking geven bewoners helaas dus ook een lage score.

Als we vragen naar de mate waarin de mening en inbreng van bewoners serieus en echt meegenomen wordt in planvorming, zijn de scores positiever en de verschillen minder groot. **Bewoners geven hier een 6, gemeenten een 6,8.** Het lijkt erop dat *als* er dan meegedaan mag worden, het positief uitpakt. Dat is zeker hoopgevend voor de toekomst.

Fragiel wederzijds vertrouwen

Onderling vertrouwen ligt aan de basis van een succesvolle samenwerking. De historisch lage opkomst (50,4%) van de laatste gemeenteraadsverkiezingen (maart 2022) geeft wat dat betreft niet veel hoop. Ook het Continu Onderzoek Burgerperspectieven van het SCP uit september 2022 constateert: Het vertrouwen in de politiek blijft laag. Ongeveer de helft van de Nederlanders geeft de politiek een onvoldoende. Veel mensen zijn kritisch en zetten vraagtekens bij de wil én het vermogen van de politiek om de grote problemen van dit moment aan te pakken.

Ons onderzoek stemt wat dit betreft zorgelijk. Het laat een fragiel wederzijds vertrouwen zien. Want **de scores gegeven aan zowel de kant van bewoners (5,0), als aan de kant van gemeenten (5,6) zijn laag.**

“Dat het met ons kortgesloten wordt. Nu hebben we het gevoel dat we mogen aanschuiven als het uitkomt”

een bewoner

Uit het onderzoek komt niet één oorzaak naar voren voor het lage vertrouwen. Het lijkt aan de kant van de bewoners een combinatie van zaken te zijn. Daarbij gaat het onder andere om traagheid van handelen, afspraken nakomen, het missen van regelmatig overleg, open en eerlijk communiceren en het missen van pro-activiteit aan de kant van de gemeente. Een paar quotes ter illustratie:

‘Eerlijkheid en gemaakte afspraken nakomen. De gemeente wisselt veel te vaak van ambtenaren op posities van mensen die afspraken hebben gemaakt met dorpsbelangen.’

‘Periodiek overleg met een vaste contactpersoon en een meer proactieve houding van de gemeente.’

‘Vooral op politiek vlak wordt er niet altijd iets met onze input gedaan. We spreken wel in op een raadsvergadering maar daar wordt uiteindelijk weinig mee gedaan.’

‘Open en eerlijk communiceren. Afspraken en beloften nakomen.’

‘Er zijn te veel schijven en aanpalende belangen/organisaties, daardoor gaan ontwikkelingen veel te langzaam waardoor bewoners afhaken.’

‘Veel beloven weinig doen!!’

Gemeenten zijn wat minder uitgesproken in hun antwoorden, laten wat minder het achterste van hun tong zien. In de antwoorden die gegeven worden, lijkt het vooral een ‘onbekend maakt onbemind’ kwestie te zijn. Gemeenten hebben nog niet zoveel ervaring met bewonersinitiatieven en het contact en de relatie moet nog opgebouwd worden:

‘Lastig te zeggen. Bewonersinitiatieven binnen de energietransitie zijn binnen de gemeente op één hand te tellen en staan in de kinderschoenen.’

‘Starten van een samenwerking waarbij er in basis al meer vertrouwen is in de gemeente.’

‘We hebben nog vrij weinig ervaring in het samenwerken met bewonersinitiatieven in buurten en wijken. We zijn nog erg zoekende hoe deze samenwerking op een goede wijze vorm kan krijgen. Hoe rollen, verantwoordelijkheden en dergelijke vorm kan worden gegeven.’

‘Moeizaam, al vaker geprobeerd maar inwoners zien de nieuwe ontwikkelingen nog niet zo zitten.’

conclusies en aanbevelingen

Deze **nationale buurkracht monitor** laat zien dat de energietransitie - naast een technische - vooral een sociale en organisatorische transitie is. Want gevraagd naar de stand van hun samenwerking hebben bewoners en gemeenten het niet over techniek. Maar over samen optrekken, samen plannen maken, samen leren.

Dat de samenwerking beter kan én moet, is ook duidelijk geworden.

Als geheel rapportcijfer wordt een zuinige 6,5 gegeven. Gemeenten en bewoners liggen in dit algehele oordeel dichtbij elkaar. Maar als gevraagd wordt naar specifieke aspecten van de samenwerking, zijn de scores (fink) lager. Hierbij valt op dat gemeenten een stuk positievere scores geven dan bewoners. Bewoners ervaren een groter gat tussen wat de samenwerking nu is en wat die zou *kunnen en moeten* zijn.

Met name op belangrijke aspecten als 'echt mogen meedoen' (in plaats van alleen meepraten), 'vanaf het begin betrokken worden' en 'mogen meebeslissen' geven bewoners maar net aan een vijf of geven de samenwerking zelfs lager dan een 5.

Zorgelijk zijn de lage scores op het aspect 'onderling vertrouwen'; een randvoorwaarde voor samenwerken. Bewoners geven hier slechts een 5,0, gemeenten een 5,6.

Gelukkig biedt deze nationale buurkracht monitor ook hoop. Driekwart van de bewoners en zelfs 90% van de gemeenten ziet de samenwerking beter worden in de toekomst. Voor die mooie toekomst geven we graag de volgende aanbevelingen.

1

Gemeente: neem afscheid van paternalisme

Gemeenten zijn – vanuit de beste bedoelingen – gewend om vóór bewoners te denken en te beslissen. Ruil dit paternalisme in voor denken en werken samen mét bewoners.

2

Bewoners: pak je verantwoordelijkheid

Bewoners: zet je kracht in, pak je verantwoordelijkheid en zoek samenwerking met andere bewoners en de gemeente. De gemeente kan hier een belangrijke stimulerende rol spelen door bewonersinitiatieven structureel te ondersteunen en helpen 'opgroeien'. Een stevige relatie met stevige bewonersinitiatieven is niet alleen waardevol in het kader van energietransitie, maar ook voor al die andere maatschappelijke uitdagingen waar we als samenleving voor staan.

3

Bouw aan de relatie en wederzijds vertrouwen

Wees proactief, zoek elkaar vroegtijdig op en laat zien dat je bereid bent het gesprek aan te gaan en goed te luisteren naar elkaar.

Zorg voor *structureel* contact en transparante communicatie. Bouw samen aan een volwaardig partnerschap door moed en lef te tonen om samen te experimenteren en leren.

Meer weten?

Neem contact op met Djoera Eerland
via djoera@buurkracht.nl.
buurkracht.nl